

Δημήτρης Τσαλίδης

Ο τουρκόσπορος (Γιοκ τζάνιμ – 2)

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Ο τουρκόσπορος αποτελεί, κατά κάποιον τρόπο, τη συνέχεια του *Γιοκ τζάνιμ* (Νεφέλη, 2005, 16.000 αντίτυπα), μόνο που η ιστορία αυτή, σε μεγάλο βαθμό, διαδραματίζεται στην Ελλάδα, χωρίς να αγνοεί ορισμένα κρίσιμα στοιχεία από τη ζωή στην Πόλη, τόσο του αφηγητή όσο και των προγόνων του, απαλλαγμένα πάντως από νοσταλγικές περιπλανήσεις ή εμμονές. Και σ' αυτό το μυθιστόρημα κυρίαρχος είναι ο ρόλος της μνήμης. Ο κεντρικός ήρωας εδώ, που χρησιμοποιεί και πάλι το πολιτικό γλωσσικό ιδίωμα, είναι απόγονος των πρωταγωνιστών του πρώτου αφηγήματος και προσπαθεί να περιγράψει και να αφηγηθεί εμπειρίες και βιώματα των Ρωμιών που ξεριζώθηκαν βιαίως ή μη από τη γενέτειρα και βρήκαν καταφύγιο στην Ελλάδα. Επιχειρεί ένα επίπονο ταξίδι στα παλιά και στα πιο νέα, και παραθέτει καταστάσεις και συνθήκες διαβίωσης τόσο στην Πόλη όσο και μετέπειτα στην Ελλάδα.

Η προσαρμογή των Ρωμιών στον ελλαδικό τρόπο ζωής συχνά ήταν επώδυνη, επειδή πάντα υπήρχε το στοιχείο της σύγκρισης ανάμεσα στο επικίνδυνο πολλές φορές, αλλά πάντως πλουσιοπάροχο και αρκούντως άνετο, παρελθόν και στη διεκδίκηση του δικαιώματος για επιβίωση και προκοπή στο νέο περιβάλλον, που δεν ήταν δεδομένη και εύκολη. Η αντιμετώπιση των ξεριζωμένων Ρωμιών δεν ήταν πάντα εχθρική, ίσως κάπως επιφυλακτική, αλλά σιγά σιγά οι σχέσεις έγιναν πιο στενές, αφού η προσαρμογή της νεότερης γενιάς ήταν πολύ πιο εύκολη και παραγωγική. Αντίθετα, για τους παλαιότερους η προσαρμογή αυτή ήταν αρκετά δύσκολη, αφού κυριαρχούσε η ανάμνηση του εκεί ιδιόρρυθμου τρόπου ζωής, με επικρατούσα συνήθως την έκφραση «Εμείς στην Πόλη...».

Ο Δημήτρης Τσαλίδης γεννήθηκε στην Πόλη το 1944. Σπούδασε Αγγλική Φιλολογία και Οικονομικά. Είναι δημοσιογράφος. Ξεκίνησε την επαγγελματική του πορεία, ως φοιτητής, στην *Απογευματινή* στην Πόλη και μετά στη *Μακεδονία* της Θεσσαλονίκης, για πολύ λίγο, αλλά η αγάπη του ήταν *Το Βήμα* (1965-1997). Συνταξιοδοτήθηκε από την *Ελευθεροτυπία* (1998-2008). Ο *τουρκόσπορος* είναι το τέταρτο βιβλίο του.

ΒΙΒΛΙΑ ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ

Γιοκ τζάνιμ, Νεφέλη, 2005*Το σπίτι με τις χήρες*, Νεφέλη, 2006*Διαδρομές ερώτων*, Λιβάνης, 2007**ISBN: 978-960-504-158-8****Σελ. 280, τιμή: € 15,00****Σχήμα: 14,1x21εκ.**Σειρά: Ελληνική πεζογραφία
Σχεδιασμός βιβλίου: Π. Δουβίτσας